araçlar için sigorta poliçelerinin ilk sayfalarının çıktılarının sunulduğu, sunulan poliçelerin hiçbirinin genel müdürlük veya bölge müdürlükleri tarafından imzalanmadığı veya ilgili sigorta şirketinin genel müdürlüğünden veya bölge müdürlüğünden alınan teyit yazısının bulunmadığı görülmüştür

Toplantı No : 2018/065 **Gündem No** : 36 **Karar Tarihi** : 28.11.2018 **Karar No** : 2018/UH.I-2002

BAŞVURU SAHİBİ: DE AR Turz. ve Tem. Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.., İHALEYİ YAPAN İDARE: Reşadiye İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, BAŞVURUYA KONU İHALE: 2018/330162 İhale Kayıt Numarası "2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı Temel Eğitim (İlkokul – Ortaokul) Öğrencileri Taşıma Hizmet Alımı İşi" İhalesi KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME: Reşadiye İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından 15.08.2018 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı Temel Eğitim (İlkokul – Ortaokul) Öğrencileri Taşıma Hizmet Alımı İşi" ihalesine ilişkin olarak DE AR Turz. ve Tem. Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.nın 26.10.2018 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 26.10.2018 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 30.10.2018 tarih ve 53056 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 26.10.2018 tarihli dilekçe ile itirazen şikâyet başvurusunda bulunulmuştur. Başvuruya ilişkin olarak 2018/1632 sayılı itirazen şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir. KARAR: Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi. İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle, ihalenin 4, 5, 12, 13, 16, 17 ve 18'inci kısımlarının aşırı düşük teklif açıklaması uygun bulunan S.S. Reşadiye 3 Nolu Servis Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi üzerinde bırakıldığı, fakat adı geçen isteklinin aşırı düşük teklif açıklamasını Kamu İhale Genel Tebliği'nin 79'uncu maddesine uygun yapmadığı şöyle ki; a) Kullanılan araçların ilgili firma adına kayıtlı olmadığı, araçların kira sözleşmelerinin açıklama ekinde olmadığı, b) Açıklama ekinde verilen belgelerin içerisinde proforma fatura veya fiyat teklifi olmadığı, var ise Ek.0.5 veya EK.0.6 formlarının yönetmeliğe bu yönüyle aykırı olduğu, imzalayan mali müşavirin S.S. Reşadiye 3. Nolu Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifinin defter ve belgelerini imzalamaya yetkili olmadığı ve adı geçen istekli ile tam tasdik sözleşmesinin bulunmadığı, standart form ekinde olması gereken SMMM'ye ait faaliyet belgesinin olmadığı, bunun yerine SMMM Cumhur Aldemir adına serbest muhasebeci mali müşavirlik ruhsatının eklendiği, c) Araç trafik sigortaları için istenen sigorta şirketinden alınan teklifin bölge veya genel müdürlük onaylı olması şartının sağlanmadığı, bunun yerine mevcut sigorta poliçelerinin fotokopisinin kullanıldığı, d) Yakıt gideri için EPDK'nın internet sitesinden alınacak yazı yerine özel bir akaryakıt bayisinden alınan litre fiyatını gösteren bir yazı konulduğu, ayrıca araçların yakıt tüketimi için yetkili servis veya üretici firmadan km bazında ne kadar yakıt tüketimi yaptığını gösterir bir resmi yazının bulunmadığı, bunun yerine kendi belirledikleri bir rakam ile açıklama yapıldığı, bu sebeplerle ihalenin ilgili kısımlarının firmaları üzerinde bırakılması gerektiği iddialarına yer verilmiştir.

Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde *"İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu; a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması, b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar, c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü, gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir. Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilme usulüne göre aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgulama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti 8 inci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değerin altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulanmasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır."* hükmü, Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Sınır değer ve aşırı düşük teklifler" başlıklı 59'uncu maddesinde *"(1) İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yönteme göre sınır değeri hesaplar. (2) Aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemlerine ilişkin olarak, ihale ilanı ve dokümanında belirtilmek kaydıyla, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralardaki koşullar çerçevesinde aşağıdaki seçeneklerden bir tanesi kullanılır. a) Sınır değerin altında olan tekliflerden ihale komisyonunca aşırı düşük teklif olarak tespit edilir ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili ayrıntılar yazılı olarak istenir. İhale komisyonu; 1) Verilen hizmetin ekonomik olması, 2) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar, 3) Teklif edilen hizmetin özgünlüğü, gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük tekliflerı değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir…"* hükmü, Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Hizmet alımı ihalelerinde sınır değer tespiti ve aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi" başlıklı 79'uncu maddesinde *"… 79.2. İhale ilanında ve dokümanında teklifi sınır değerin altında kalan isteklilerden açıklama isteneceği belirtilen hizmet alımı ihalelerinde, aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında aşağıdaki düzenlemelere göre işlem tesis edilmesi gerekmektedir. … 79.2.2. İsteklıler aşırı düşük olarak tespit edilen tekliflerini aşağıdaki yöntemleri kullanarak açıklayabilirler. 79.2.2.1. Üçüncü Kişilerden Alınan Fiyat Teklifleri: Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınması durumunda, öncelikli olarak fiyat teklifini veren kişiyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu mal veya hizmet için maliyet tespit tutanağı (Ek-0.5) veya satış tutarı tespit tutanağı (Ek-0.6) düzenlenecektir. Tutanaklar fiyat teklifinin dayanağı olarak düzenlenecek olup, meslek mensubu tarafından muhafaza edilecek ve fiyat teklifinin ekinde idareye verilmeyecektir. Ancak idare veya Kurum tarafından gerekli görülmesi halinde bu tutanaklar meslek mensubundan istenebilecektir. Maliyet tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için, fiyat teklifinin mamul/mala ilişkin olması halinde mamul/malın birim fiyatının, tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması; fiyat teklifinin hizmete ilişkin olması halinde ise bu hizmetin birim fiyatının, tutanakta tespit edilen toplam birim maliyetin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.5) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (…/…/…) tarih ve (…) sayılı maliyet tespit tutanağındaki ortalama/toplam birim maliyet tutarının altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir. Satış tutarı tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.6) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (…/…/…) tarih ve (…) sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir. Üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin teklife konu alanda faaliyet gösterenlerden alınması gerekmekte olup, bu belgelerin ihale tarihinden önce düzenlenmiş olması zorunlu değildir. Kaşeleme işlemi 8.4 üncü maddede belirtilen özel kaşe kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir. … 79.2.3. Meslek mensubu; üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi üzerindeki beyanın ve emsal bedel beyanı ile Ek-0.5, Ek-0.6 ve Ek-0.7 numaralı tutanaklardaki bilgilerin doğruluğundan sorumludur. Meslek mensubu ibaresinden Yeminli Mali Müşavirler veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler anlaşılır" 79.2.4. Ek-0.5, Ek-0.6 ve Ek-0.7 numaralı tutanakların son veya bir önceki geçici vergi beyanname dönemine ilişkin olarak düzenlemesi zorunludur. Son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminin tespitinde; 4734 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (d) ve (e) bentlerine göre pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde ilk yazılı fiyat tekliflerinin alındığı tarih, diğer ihale usulleri ile yapılan ihalelerde ise ihale tarihi esas alınır. Örneğin; 11.1.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi "Ekim-Kasım-Aralık 2013", 15.7.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi "Nisan-Mayıs-Haziran 2014" tür. 79.2.5. İşletme hesabına göre defter tutuluyor olması durumunda; yukarıda belirtilen tutanaklar, işletme hesabı defteri ve işletme hesap özeti kayıtlarına göre düzenlenir. … 79.2.7. İsteklıler tarafından akaryakıt girdisine ilişkin olarak EPDK tarafından il bazında günlük yayımlanan akaryakıt fiyatlarının "% 90'ının altında sunulan açıklamalar geçerli kabul edilmeyecektir. …. 79.3. İdarelerin aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirilmesine ilişkin aşağıdaki düzenlemeleri de dikkate almaları gerekmektedir. 79.3.1. Teklifi aşırı düşük olarak tespit edildikten sonra yukarıdaki yöntemlere göre usulüne uygun açıklama yapan isteklilerin teklifleri geçerli kabul edilir. Hayatın olağan akışına veya ticari gereklere aykırılık gibi nedenlerle teklifler reddedilemez. 79.3.2. 79.2.2 nci maddede yer alan yöntemlerden herhangi biri ile açıklama yapılmasının fiilen mümkün olmadığının anlaşıldığı durumlarda, istekli tarafından gerekçesi belirtilmek suretiyle, ilgili mevzuatına göre ihale tarihinden önceki son 12 ay içinde düzenlenen açıklamaya elverişli diğer bilgi ve belgeler kullanılarak da açıklama yapılabilir. 79.3.3. Kurumca hazırlanan "İşçilik Hesaplama Modülü" ne (www.ihale.gov.tr) adresinden ulaşılabilecek olup, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalelerinde tekliflerin değerlendirilmesi bağlamında sözleşme ve genel giderler dahil asgari işçilik maliyeti hesabında işçilik hesaplama modülünün kullanılması zorunludur. 79.3.4. Hizmet alım ihalelerinde herhangi bir sigorta giderinin aşırı düşük teklif sorgulamasında önemli bir bileşen olarak kabul edilmesi durumunda, isteklilerce sigorta acentelerinden alınan poliçe, fiyat teklifi veya sözleşmelerin ekine ihale dokümanında yer alan teminat tutarları üzerinden teklif ettikleri sigorta prim tutarlarıyla sigorta hizmetini gerçekleştirebileceklerine ilişkin, ilgili sigorta şirketinin genel müdürlüğünden veya bölge müdürlüğünden alınan teyit yazısının eklenmesi ve bu yazının yetkili kişilerin imzasını taşıması gereklidir. Ancak sigorta şirketlerinin genel müdürlük veya bölge müdürlükleri tarafından imzalanmış poliçe veya fiyat teklifleri için teyit alınması zorunlu değildir. Sigorta giderinin tevsiki için sunulan belgenin işin süresinin tamamını kapsaması gerekmektedir. Ancak birden fazla yılı kapsayan işlerde ilk yıl için alınan sigorta teklifinin ihale tarihinin bulunduğu yıldan önceki yılın Aralık ayına ait Yurtiçi Üretici Fiyatları Endeksinin yıllık değişim oranı esas alınmak suretiyle güncellenerek diğer yıllar için kullanılması mümkündür…."* açıklaması, İdari Şartname'nin "İhale konusu işe ilişkin bilgiler" başlıklı 2'nci maddesinde *"2.1. İhale konusu hizmetin; a) Adı: 2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı Temel Eğitim (İlkokul – Ortaokul) Öğrencileri Taşıma Hizmet Alımı İşi b) Miktarı Ve Türü: 55 Araçla 7 Taşıma Merkezi Okula 180 İş Günü Üzerinden Öğrenci Taşıma Hizmeti Alımı İşi Ayrıntılı Bilgi İdari Şartnamenin Ekinde Yer Almaktadır. c) Yapılacağı Yer: ilçe özel idare sınırları dahilindeki yerleşim yerleri ile taşıma merkezi okullar arasında yapılacaktır."* düzenlemesi, Aynı Şartname'nin "Kısmi teklif verilmesi" başlıklı 20'nci maddesinde *"20.1. Bu ihalede kısmi teklif verilebilir. 20.2. Kısmi teklife ilişkin açıklamalar 20.2.1. İşin Özelliğine Uygun Her Hat İçin Teklif Edilen Araçlar İçin Aracın Kendisini Ve Sürücüsünü Tayin Edecek Belgeler Sunulacaktır."* düzenlemesi, Aynı Şartname'nin "Sınır değer" başlıklı 33'üncü maddesinde *"33.1. İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yönteme göre sınır değer hesaplar. 33.2. Teklifi sınır değerin altında kalan isteklilerden Kanunun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir. Bu kapsamda; ihale komisyonu sınır değerin altında kalan tekliflerı aşırı düşük teklif olarak tespit eder ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu; a) Verilen hizmetin ekonomik olması, b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar, c) Teklif edilen hizmetin özgünlüğü, gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük tekliflerı değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifi reddedilir. İhale komisyonunca reddedilmeyen teklifler, geçerli teklif olarak belirlenir. İhale üzerinde bırakılan isteklinin teklifinin sınır değerin altında olması durumunda kesin teminat 40.1 maddesinde yer alan hüküm uyarınca hesaplanan tutar üzerinden alınır."* düzenlemesi yer almaktadır. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 38'inci maddesinde hüküm altına alındığı üzere, ihale komisyonu tarafından, verilen tekliflerin değerlendirilmesinden sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olduğunu belirlediği teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıların yazılı olarak isteneceği hükme bağlanmıştır. Ayrıca ihale komisyonunca, anılan maddede belirtilen hususlar kapsamında yapılan yazılı açıklamalar dikkate alınmak suretiyle aşırı düşük tekliflerin değerlendirileceği belirtilmiş olup bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin tekliflerinin reddedileceği açıkça ortaya konulmuştur. Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Hizmet alımı ihalelerinde sınır değer tespiti ve aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi" başlıklı 79'uncu maddesinde, ihale ilanında ve dokümanında teklifi sınır değerin altında kalan isteklilerden açıklama isteneceği belirtilen hizmet alımı ihalelerinde ilgili aşırı düşük tekliflerin tespiti ve değerlendirilmesi yönünde ayrıntılı açıklamalara yer verilmiştir. Buna göre ihale ilanında ve dokümanında teklif fiyatı sınır değerin altında kalan isteklilerden açıklama isteneceği belirtilen hizmet alımı ihalelerinde, teklif fiyatı sınır değerin altında kalan isteklilerin aşırı düşük teklif olarak tespit edileceği ve bu teklif sahiplerinden de teklifte önemli olduğu idarece belirlenen bileşenler ile ilgili ayrıntıların yazılı olarak talep edileceği belirli kılınmıştır. 15.08.2018 tarihinde gerçekleştirilen ihaleye 4 isteklinin katıldığı, ihalenin 4, 5, 12, 13, 16, 17 ve 18'inci kısımları için sınır değerin altında teklif sunan S.S. Reşadiye 3 Nolu Servis Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifinden 16.08.2018 tarihinde ilgili kısımlar için aşırı düşük teklif açıklaması talep edildiği, ihale komisyonu tarafından adı geçen isteklinin yapmış olduğu aşırı düşük teklif açıklaması uygun bulunarak 29.08.2018 tarihinde onaylanan komisyon kararı ile ihalenin itirazen şikayete konu kısımlarının S.S. Reşadiye 3 Nolu Servis Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi üzerinde bırakıldığı, söz konusu karara karşı yapılan şikayet başvurusunun idarece uygun bulunmaması üzerine yapılan itirazen şikayet başvurusu üzerine 04.10.2018 tarihli ve 2018/UH.I-1810 sayılı Kurul kararı ile idare tarafından açıklamaya esas olacak önemli teklif bileşenlerinin belirtilmesi suretiyle 4, 5, 12, 13, 16, 17 ve 18'inci kısımları için teklifi aşırı düşük olarak tespit edilen S.S. Reşadiye 3 Nolu Servis Motorlu Taşıyıcılar Koop.den yeniden, 12'nci kısım için teklifi aşırı düşük olarak tespit edilen Selahattin Çardak'tan ve 13'üncü kısım için teklifi aşırı düşük olarak tespit edilen DE AR Turz. ve Tem. Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.den aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesi gerektiği kararı verilmiş olup idare tarafından ihalenin ilgili kısımları için teklifi sınır değerin altında olan isteklilerden 17.10.2018 tarihinde; *"Sayın İstekli; … Aşırı düşük teklif vermiş olduğunuz kısımlarla ilgili olarak yaklaşık maliyetinizi etkileyen unsurlardan Kamu İhale Genel Tebliğinin "Hizmet Alımı İhalelerinde sınır değer tespiti ve aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi" başlıklı 79. Maddesinde belirtilen işin özgünlüğü ile birlikte, Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar; Araç yakıt gideri Trafik Sigorta Poliçesi Karayolu Motorlu araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk sigortası giderleri Araç Bakım, Onarım ve lastik giderleri Araç Muayene giderleri Personel çalıştırılması durumunda Personel sigorta giderleri ve ücreti Sözleşme giderleri Yukardaki Maliyetlerin hesaplanmasında aracın veya çalıştırılacak personelin genel giderlerinin ihale konusu işin yapıldığı dönemleri kapsayan tutarlarının açıklamaya konu edilmesi yeterlidir. Bu açıklamaların yanında hizmetin yerine getirilmesindeki varsa avantajlı koşullarınızın da açıklanması, yazımız ekinde bulunan EK-0.5 ve Ek-0.6 tanzim edilmesi ve üç iş günü içerisinde müdürlüğümüze sunulması hususunda gereğini rica ederim."* ifadelerine yer verilerek aşırı düşük teklif açıklaması istendiği görülmüştür. İhalenin 4, 5, 12, 16, 17 ve 18'inci kısımlarına ilişkin olarak; a) İhale dokümanı düzenlemeleri incelendiğinde hizmet işinde kullanılacak araçların isteklinin kendi malı olması gerektiğine ilişkin bir düzenlemenin bulunmadığı ayrıca Kamu İhale Genel Tebliği'nin 79'uncu maddesindeki açıklamalar uyarınca araçların kira sözleşmelerinin maliyet unsurlarına ilişkin tevsik edici belgeler arasında sayılmadığı dolayısıyla sunulmasına gerek bulunmadığı anlaşıldığından başvuru sahibinin kullanılan araçların ilgili firma adına kayıtlı olmadığı, araçların kira sözleşmelerinin açıklama ekinde sunulmadığı iddialarının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır. b) S.S. Reşadiye 3 Nolu Servis Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifinin itirazen şikayete konu edilen kısımlara ilişkin aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunduğu belgeler incelendiğinde araçların genel bakımı ve lastikler için firma fiyat tekliflerini içeren belgelerin sunulduğu görülmüştür. Genel bakım için alınan tekliflerde yağ tutarı, yakıt filtresi, yağ filtresi, hava filtresi, genel bakım ve maliyet kalemlerinin ve bu kalemlerin karşısında fiyatların bulunduğu, söz konusu belgelerin "Huzur Ticaret Yağ Filtre ve Yedek Parça Bakım Servisi" tarafından imzalanıp kaşelendiği görülmüştür. Lastikler için alınan tekliflerde 4 adet lastik için fiyatın bulunduğu söz konusu belgelerin "Kılıç Petrol Oto Lastik Nakliye İnş. Tur. Gıda" tarafından imzalanıp kaşelendiği görülmüştür. Kamu İhale Genel Tebliği açıklamaları uyarınca fiyat tekliflerinin ve Ek-0.5 ve Ek-0.6 tutanaklarının fiyat teklifi veren kişinin tam tasdik sözleşmesi yaptığı meslek mensubu tarafından kaşelenip/mühürlenip imzalanmasının yeterli olduğu bunun dışında fiyat teklifi alan kişinin tam tasdik sözleşmesi yaptığı meslek mensubunun fiyat tekliflerini kaşeleyip/mühürleyip imzalamasına gerek olmadığı anlaşılmaktadır. Diğer taraftan, ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından bakım onarım ve lastik giderlerinin tevsiki için sunulan belgeler incelendiğinde, anılan belgelerin yalnızca fiyat içermek ve düzenleyen firma tarafından kaşelenip imzalanmak suretiyle tanzim edildiği, belge üzerinde herhangi bir meslek mensubu kaşesinin ve imzasının bulunmadığı, ayrıca belgenin Kamu İhale Genel Tebliği 79'uncu maddesinde fiyat tekliflerinin taşınması gereken diğer unsurlarda taşımadığı, dolayısıyla söz konusu belgelerin anılan giderlerin tevsikinde kullanılamayacağı sonucuna varılmıştır. Yine açıklamalar kısmında sunulan Ek-0.6 ve Ek-0.7 tutanakları incelendiğinde, tutanakların yukarıda yer verilen maliyet kalemlerini değil, ihale üzerinde bırakılan istekli adına hizmet kapsamında yer alan hatların kalem kalem maliyetleri ve ağırlıklı ortalama birim maliyetleri ile toplam birim maliyet tutarlarını gösterir şekilde düzenlendiği, bu haliyle aşırı düşük açıklama yazısında fiyat teklifleri ekinde sunulması istenen tutanakların bakım onarım ve lastik giderleri için sunulmadığı anlaşılmıştır. Dolayısıyla başvuru sahibinin iddialarının yerinde olduğu sonucuna varılmıştır. c) Yukarıda aktarılan mevzuat hükümlerinden isteklilerce sigorta acentelerinden alınan poliçe, fiyat teklifi veya sözleşmelerin ekine ihale dokümanında yer alan teminat tutarları üzerinden teklif ettikleri sigorta prim tutarlarıyla sigorta hizmetini gerçekleştirebileceklerine ilişkin, ilgili sigorta şirketinin genel müdürlüğünden veya bölge müdürlüğünden alınan teyit yazısının eklenmesi ve bu yazının yetkili kişilerin imzasını taşımasının gerektiği, ancak sigorta şirketlerinin genel müdürlük veya bölge müdürlükleri tarafından imzalanmış poliçe veya fiyat teklifleri için teyit alınmasının zorunlu olmadığı anlaşılmaktadır. S.S. Reşadiye 3 Nolu Servis Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifinin aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunduğu belgeler incelendiğinde 60 AAB 252, 60 M 2132, 60 M 2093, 60 M 2075, 60 RD 066 ve 60 M 2082 plakalı araçlar için sigorta poliçelerinin ilk sayfalarının çıktılarının sunulduğu, sunulan poliçelerin hiçbirinin genel müdürlük veya bölge müdürlükleri tarafından imzalanmadığı veya ilgili sigorta şirketinin genel müdürlüğünden veya bölge müdürlüğünden alınan teyit yazısının bulunmadığı görülmüştür. Dolayısıyla başvuru sahibinin sigorta giderine ilişkin iddialarının yerinde olduğu sonucuna varılmıştır. d) 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun *"İhalelere yönelik başvurular"* başlıklı 54'üncü maddesinde *"İhale sürecindeki hukuka aykırı işlem veya eylemler nedeniyle bir hak kaybına veya zarara uğradığını veya zarara uğramasının muhtemel olduğunu iddia eden aday veya istekli ile istekli olabilecekler, bu Kanunda belirtilen şekil ve usul kurallarına uygun olmak şartıyla şikâyet ve itirazen şikâyet başvurusunda bulunabilirler. … Başvurular üzerine ihaleyi yapan idare veya Kurum tarafından gerekçeli olarak; … Başvurunun süre, usul ve şekil kurallarına uygun olmaması, usulüne uygun olarak sözleşme imzalanmış olması veya şikâyete konu işlemlerde hukuka aykırılığın tespit edilememesi veya itirazen şikâyet başvurusuna konu hususun Kurumun görev alanında bulunmaması hallerinde başvurunun reddine, karar verilir…"* hükmü, İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik'in 8'inci maddesinin onuncu fıkrasında *"İdarenin şikâyet üzerine aldığı kararda belirtilen hususlar hariç, şikâyet başvurusunda belirtilmeyen hususlar itirazen şikâyet başvurusuna konu edilemez."* hükmü, İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Tebliğ'in 12'nci maddesinde *"… İdareye başvuru konularının yanı sıra yeni konular da eklenerek Kuruma başvurulması halinde ise, itirazen şikâyet başvurusunun incelenmesinde idareye başvuru konusu edilmeyen hususlar dikkate alınmaz."*açıklaması yer almaktadır. Aktarılan mevzuat hüküm ve açıklamalarından idare tarafından şikâyet üzerine alınan kararda belirtilen hususlar hariç, şikâyet başvurusunda yer almayan hususların itirazen şikâyete konu edilemeyeceği, itirazen şikâyet başvurularının incelenmesinde şikâyet dilekçesinde yer almayan hususların dikkate alınmayacağı anlaşılmaktadır. Bu kapsamda, idare tarafından ihale işlem dosyası kapsamında gönderilen şikâyet dilekçesi incelendiğinde, başvuru sahibinin, yakıt gideri için EPDK'nın internet sitesinden alınacak yazı yerine özel bir akaryakıt bayisinden alınan litre fiyatını gösteren bir yazı konulduğu, ayrıca araçların yakıt tüketimi için yetkili servis veya üretici firmadan km bazında ne kadar yakıt tüketimi yaptığını gösterir bir resmi yazının bulunmadığı, bunun yerine kendi belirledikleri bir rakam ile açıklama yapıldığı iddiasının idareye yapılan şikâyet başvurusuna konu edilmediği anlaşılmaktadır. Anılan mevzuat hüküm ve açıklamaları uyarınca, başvuru sahibine ait itirazen şikâyet dilekçesinde yer alan fakat idareye şikâyet başvurusunda bulunmayan söz konusu iddiaların şekil yönünden reddedilmesi gerektiği sonucuna varılmaktadır. İhalenin 13'üncü kısmına ilişkin olarak; İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik'in "Başvuru ehliyeti" başlıklı 5'inci maddesinde *"İhale sürecindeki hukuka aykırı işlem veya eylemler nedeniyle bir hak kaybına veya zarara uğradığını veya zarara uğramasının muhtemel olduğunu iddia eden; a) İstekli olabilecekler; ön yeterlik ve/veya ihale dokümanının verilmesi, ön yeterlik ve/veya ihale ilanında veya ön yeterlik ve/veya ihale dokümanında yer verilen düzenlemeler ve/veya bu düzenlemeler ile idari uygulamalar arasındaki uyumsuzluklar, … c) İsteklıler; yeterlik başvurularının veya tekliflerin sunulması, değerlendirilmesi ve ihalenin sonuçlandırılmasına ilişkin idari işlem veya eylemler, hakkında başvuruda bulunabilir."* hükmü ve almaktadır. Anılan Yönetmelik hükmünden, başvuru ehliyetine ilişkin olarak iki temel şartın öngörüldüğü, bunlardan ilkinin ihale dokümanı edinilmesi ve/veya ihaleye teklif sunulması, diğerinin ise ilgilinin ihale sürecindeki hukuka aykırı işlem veya eylemler nedeniyle bir hak kaybına veya zarara uğradığını veya zarara uğramasının muhtemel olduğunu ortaya koymasıdır. İtirazen şikâyet başvuru tarihi itibariyle teklifi idarece, aşırı düşük teklif sorgulaması sürecinde reddedilmiş olan, diğer bir deyişle ihale üzerinde bırakılma ihtimali bulunmayan başvuru sahibinin, ihale üzerinde bırakılan isteklinin teklifinin reddedilmesi ile ulaşabileceği güncel ve kamu yararı ile uyumlu bir menfaatinin bulunmadığı açıktır. Diğer taraftan başvuru sahibinin, kendi teklifinin reddedilmesi işleminden dolayı herhangi bir hak kaybına uğradığını ya da menfaat ihlalinin oluştuğuna yönelik bir iddiası da bulunmadığından ihalenin 13'üncü kısmına ilişkin söz konusu iddiaların ehliyet yönünden uygun olmadığı sonucuna varılmıştır. Ayrıca ihalelere Yönelik Başvurular Hakkında Tebliğ'in "İtirazen şikâyet başvurularında aranılacak şekil unsurları" başlıklı 11'inci maddesinin altıncı fıkrasında *"Kısmi teklife açık ihalelerde ise tekliflerin verilmesi ile bu aşamadan sonraki işlemlere ilişkin başvurularda, başvuru bedeli toplam yaklaşık maliyet üzerinden yatırılır. Başvuruya konu kısmın yaklaşık maliyetine göre fazla yatırıldığı tespit edilen tutar Kurum tarafından başvuru sahibine iade edilir."* açıklaması bulunmaktadır. Başvuru sahibi tarafından itirazen şikâyet başvuru bedeli olarak toplamda 8.562,00 TL yatırıldığı, şikâyete konu edilen kısımlar bakımından 4734 sayılı Kanun'un 53'üncü maddesi gereğince şikâyet bedeli olarak yatırılması gereken tutarın 4.280,00 TL olduğu anlaşıldığından, Kurum hesaplarına fazladan yatırılan 4.282,00 TL'nin yazılı talebi halinde başvuru sahibine iade edilmesi gerektiği tespit edilmiştir. Öte yandan, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İdareye şikâyet başvurusu" başlıklı 55'inci maddesinde, idareye şikâyet başvurusunda bulunulması halinde, başvuru üzerine alınan kararın son bildirim tarihini, süresi içerisinde bir karar alınmaması halinde ise bu sürenin bitimini izleyen tarihten itibaren on gün geçmeden ve itirazen şikâyet başvurusunda bulunulmadığı hususuna ilişkin sorgulama yapılmadan veya itirazen şikâyet başvurusunda bulunulması halinde ise Kurum tarafından nihai karar verilmeden sözleşme imzalanamayacağı hüküm altına alınmış olup, idarece ihale uhdesinde bırakılan istekli tarafından mevzuata aykırı bir şekilde 17.09.2018 tarihinde sözleşme imzalandığı tespit edilmiştir Sonuç olarak, yukarıda belirtilen mevzuata aykırılıkların düzeltici işlemle giderilebilecek nitelikte olduğu tespit edildiğinden, ihalenin 4, 5, 12, 16, 17 ve 18'inci kısımları için S.S. Reşadiye 3 Nolu Servis Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifinin teklifinin reddedilmesi ve bu aşamadan sonraki ihale işlemlerinin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere, 1) 4734 sayılı Kanunun 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (b) bendi gereğince, ihalenin 4, 5, 12, 16, 17 ve 18'inci kısımları için düzeltici işlem belirlenmesine,

]]>